

JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA 2006 – 2010

POINTTERI

Versio

1.0

25. 2.2006

Hyväksytty 25022007
KKK-HHS yleiskokous

Vahvistettu 09102007
SKL Jalostustieteellinen toimikunta

1	YHTEENVETO	3
2	RODUN TAUSTA	4
2.1	Rodun synty	4
2.2	Rodun kehitys Suomessa	5
2.2.1	Risteytyksistä syntyneiden linjojen vaikutus	5
2.2.2	Pohjoismainen pointteripopulaatio	6
2.2.3	Nykyinen Suomalainen pointterikanta	6
3	JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA	7
4	RODUN NYKYTILANNE	7
4.1	Populaation koko ja rakenne	7
4.1.1	Yleiskuvaus	7
4.1.2	Pointterin yleisyys Suomessa	11
4.1.3	Pointterin yleisyys muissa maissa	12
4.2	Pointterin luonne ja käyttöominaisuudet	12
4.3	Terveys	13
4.3.1	Yleiskuvaus	13
4.3.2	PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet	14
4.3.3	Muut Suomessa rodulla todetut merkittävät sairaudet	15
4.4	Ulkomuoto	15
4.4.1	Rotumääritelmä	15
4.4.2	Yhteenveto näyttelytuloksista	15
5	YHTEENVETO AIEMMAN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA	16
5.1	Perusteet	16
5.2	JTO:n toteutus 1997 – 2004	16
6	JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA STRATEGIAT	18
6.1	Visio	18
6.2	Rotujärjestön tavoitteet (jalostustavoitteet)	18
6.2.1	Populaation koko ja rakenne	18
6.2.2	Terveys	19
6.2.3	Ulkomuoto	19
6.3	Rotujärjestön strategia	20
6.4	Uhat ja mahdollisuudet	21
6.4.1	Populaation koko ja rakenne	21
6.4.2	Luonne ja käyttöominaisuudet	22
6.4.3	Terveys	22
6.4.4	Ulkomuoto	22
6.4.5	Yhteenveto tärkeimmistä tekijöistä	23
6.5	Varautuminen ongelmiin (rotuun kohdistuvat riskit ja niihin varautuminen)	23
6.6	Toimintasuunnitelma JTO:n toteuttamiseksi	24
6.6.1	Keskeiset vuosittaiset toimenpiteet	24
7	JALOSTUSTAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISEN SEURANTA	25
7.1	Tavoitteiden mukaisten strategisten toimenpiteiden toteutuminen	25
8	LÄHTEET / LIITE	25

1 YHTEENVETO

Tässä Pointterien tavoiteohjelmassa kuvataan JTO-ohjeen mukaisesti rodun tausta, rodun järjestöorganisaatio, rodun nykytilanne, aiemman tavoiteohjelman toteuma, jalostuksen tavoitteet ja strategiat 2006 -2010 sekä tulosten seuranta. Pääosa esityksestä on koottu taulukkomuotoisiksi esityksiksi.

Tavoiteohjelmaa 2006 – 2010 käynnistettäessä pointterijalostuksen Suomessa voidaan katsoa olevan murroskohdassa. Pohjoismaisestikin pienen populaation jalostustoiminnasta edellisellä JTO-kaudella vastanneet kasvattajat ovat päättämässä aktiivisen kasvatustyön ja uusia kasvattajia on ilmaantunut jalostuskenttään. Voimakkaasti yleistäen jalostustyön aiempia ajallisia jatkumota voidaan kuvata

- Peruspopulaation luominen (1901 – 1950)
- Sisäinen jalostus ja jalostusyksilöiden viennit (1950 – 1980)
- Uuden jalostuskannan muodostaminen ja jalostusyksilöiden tuonnit (1980 – 2000)

Suomessa Kanakoirakerho – Hönshundssektionen ry:n ohjaama pointtereiden jalostustyö on siis murrosvaiheessa. Tuotettujen jalostusyksilöiden perimän toivottavien ominaisuuksien siirtäminen kantaan ja samalla mahdollisten negatiivisten ominaisuuksien torjuminen jalostusvalinnoin on aiempaa suurempi haaste. Pointterin ominaisuuksien säilyttämiseksi on jalostustyön ohjaamisen käytännön toimenpiteet syytä ottaakin kriittisen tarkastelun kohteeksi. Tämä on yksi JTO-kauden 2006 – 2010 keskeisiä lähtökohtia. Edellisen JTO-kauden tulosten seuranta osoittaa, että jalostustyö on edennyt asetettujen tavoitteiden suuntaisesti. Pointteri on Suomessa kriittisestikin arvioiden erittäin terve rotu ja sen alkuperäisen käyttötarkoituksen mukaiset käyttöominaisuudet on kyetty säilyttämään hyvin. Lähtökohdat JTO kauden 2006 – 2010 toteuttamiselle ovatkin vähintään hyvät.

Uhkina Suomalaiselle pointterijalostukselle ovat nousemassa esiin FCI:n rotumääritelmän mukaisten kokostandardien liiallinen korostaminen ja rodun jakautuminen näyttely- ja käyttölinjoihin entistä voimakkaammin. Vaikuttaa siltä, että nykyisestä perimältään yhtenäisestä pointterikannastamme on muodostumassa myös Suomessa ilmiasultaan toisistaan voimakkaasti poikkeavat kaksi erilaista rotutyyppeä. Tämä ei ole mikään uusi trendi ja näin on jo käynyt aiemmin muilla englantilaisilla kanakoiraroduillamme. Ilmiasultaan ja ominaisuuksiltaan toisistaan voimakkaasti poikkeavien linjojen hallitsematon kehittyminen ei ole kuitenkaan toivottavaa. Yhdessä nämä tekijät luovat painetta nykyisen pointterikantamme genotyypin muuttamiselle. Vaihtoehtona on edellä kuvatun vahingollisen jakautumisen syveneminen pointterikannassamme. Jossain määrin tällainen heterogeenisuus luonnollisesti antaa myös mahdollisuuksia kehittää pointteria ulkoasultaan ja ominaisuuksiltaan haluamaamme suuntaan.

Tosiasia on, että nykyiset pointterimme ovat FCI:n rotumääritelmään verrattuna yleisesti ottaen rakenteeltaan liian kevyitä ja säkäkorkeudeltaan liian pieniä. Keskimääräisesti Suomalaisen pointterikannan jalostusyksilöiden kokoa ja massaa tulisi siis kasvattaa. Tätä pidetään käyttöominaisuuksien vaalimisen kannalta vahingollisena. Lisäksi vaatimuksen toteuttamista liian nopealla aikajanelalla pidetään kokemusperäisesti tarkasteltuna erittäin vahingollisena. Jalostustyössä on edettävä pienin askelin. Liian nopeat muutokset vaarantavat sekä koirien terveyden että pitkällisen jalostustyön avulla luotujen käyttöominaisuuksien säilymisen.

Näyttely- ja käyttölinjaisten koirien ristikkäinen käyttö jalostustyössä nähdään myös riskitekijäksi. Käyttökokeiden tuloksista syntyvää kattavaa dokumentointia jalostusyksilöiden perinnöllisten käyttöominaisuuksien laadusta ei tällöin ole käytettävissä myöhemmissä jalostusvalinnoissa. Pahimmillaan tilanne johtaa jatkossa käyttöominaisuuksien kannalta virheellisiin jalostusvalintoihin.

Jalostustyön ohjaamisen kannalta tilanne edellä kuvattujen haasteiden osalta ei vielä ole hälyttävä, päinvastoin. Voimme vielä vaikuttaa jalostustyön kehityksen suuntaan ja käytössämme on varsin terve ja alkuperäisen käyttötarkoituksensa mukaiset ominaisuutensa hyvin säilyttänyt Suomalainen pointterikanta. Edelläkuvatusta kehityksestä pointterin jalostukselle syntyvien uhkien torjunta ja muodostetun uuden jalostuskannan hiominen 2010-luvun Suomalaisen pointterikannan peruspopulaatioksi ovatkin tämän JTO 2006 – 2010:n keskeiset tavoitteet.

2 RODUN TAUSTA

2.1 Rodun synty

Seisovia koiria käytettiin Etelä-Euroopan maissa jo 1200-luvulla. Niitä kutsuttiin braccoiksi. Pointterin katsotaan kehittyneen näistä koirista. Pointteri-nimi on ensimmäisen kerran mainittu v 1732 nimettömän kirjailijan teoksessa "The Gentleman Farrier".

Määrätietoinen jalostus, jonka lopputuloksena syntyi tämän päivän pointteri, toteutettiin pääasiassa Englannissa 1700-luvun ja 1800-luvun aikana. Aluksi tehtiin yhdistelmiä ns. espanjalaisen pointterin ja spanielin sekä setterin kanssa. Tulokset eivät kuitenkaan tyydyttäneet.

Jatkossa risteytettiin espanjalainen pointteri kettukoiran, vihikoiran, vinttikoiran, mastiffin ja mahdollisesti bulldogin kanssa. 1800-luvun risteytykset voidaan jakaa kahteen pääryhmään;

1.kettukoira- ja

2.vinttikoiralinjaan.

Kettukoiralinjan vaikutus muodostui rodun kehityksessä huomattavasti voimakkaammaksi, mikä johtui pääasiassa yhdestä varsin onnistuneesta kettukoira yhdistelmästä. Toivottujen fyysisten ominaisuuksiensa - nopeus ja kestävyys - lisäksi kettukoira toi kuitenkin mukanaan myös haitallisia ominaisuuksia. Seisontakynnys ja koulutettavuus heikkenivät. Lisäksi koirat jopa haukkuivat seisonnalla ja kiinnostus sekä maajälkiin että nelijalkaisiin eläimiin lisääntyivät.

Vinttikoiralinja kehittyi omaksi jalostushaarakseen ja esiintyy etenkin mustissa pointtereissa. Nykyaikaisen pointterin jalostustyön pioneereista William Arkwrightin pointtereista eniten on jalostuksessa vaikuttanut Aldin Fluke, joka edusti kettukoiralinjaa (Devonshire-linjaa), mutta häneltä Suomeen hankittu ja Suomen pointterijalostuksessa aikoinaan merkittäväksi yksilöksi muodostunut Diarmid kuului Skotlantilaiseen mustaan vinttikoiralinjaan.

2.2 Rodun kehitys Suomessa

2.2.1 Risteytyksistä syntyneiden linjojen vaikutus

Suomen pointterikannan muodostuminen käynnistyi 1800-luvun loppupuolella Venäjältä ja Ruotsista tuoduista yksilöistä. Näitä ensimmäisiä tuonteja täydennettiin rodun kantamaasta Englannista tuotetuilla muutamalla yksilöllä, joista rodunjalostuksen kannalta merkittävimmäksi muodostui Skotlantilaista mustaa vinttikoiralinjaa edustanut Diarmid. Lähtökohdiltaan rodun kehitys Suomessa poikkesi siis yleisestä trendistä, jonka mukaan rodunjalostuksessa suosittiin kettukoiralinjaa.

Perustellusti Diarmidia ja sen jälkeläisiä voidaan pitää Suomalaisen pointterikannan kantayksilöinä. Erityisesti Diarmidin poika Black Arrow ja sen jälkeläisillä oli voimakas vaikutus rodun kehittymiseen Suomessa. Tämän Diarmid – linjan synnyssä on yksi varsin erikoinen piirre; Diarmidin jälkeläiset Suomessa olivat skotlantilaiseen vinttikoiralinjaan ns vieraita jalostusyksilöitä. Tästä huolimatta nämä pystyivät siirtämään ilmeisen pysyvästi periytyvää metsästysominaisuutta jälkeläisiinsä. Joko nämä halutut ominaisuudet olivat perimässä poikkeuksellisen voimakkaita tai ko ominaisuudet eivät ko jalostusyksilöissä vain jostain syystä olleet ilmenneet koirien ilmiössä. Risteytysten avulla (tuohon aikaan voitiin vielä puhua risteytyksistä, koska eri linjat poikkesivat myös perimältään toisistaan) aikaansaadut ominaisuudet jalostettiin pysyviksi ominaisuuksiksi voimakkaalla sisäsiitoksella. Tästä aiheutui myös haittaa; Erinomaisten yksilöiden lisäksi esiintyi vastaavasti lisääntyvässä määrin fyysisiä ja psyykkisiä sairauksia.

Pelkistetysti voidaan sanoa, että Suomalaisen pointterikannan kantakoira on Diarmid ja sen jälkeläiset. 1910 - luvun lopulla Suomen pointterikanta käsitti noin 100 rekisteröityä koira. Näistä 90 % oli Diarmid-linjainen isä ja noin 50 % molemmat vanhemmat olivat Diarmidin jälkeläisiä. Vinttikoiralinja oli siis yleisestä trendistä poiketen saanut Suomalaisessa pointterikannassa tukevan jalansijan. Kettukoiralinjaisia pointtereita esiintyi melko vähän 1910 – 1930.

Nykyisin mainitut risteytyslinjat eivät esiinny pointterien rodunjalostuksessa enää millään tavalla puhtaina. Linjat ovat sekoittuneet, ainakin Pohjoismaissa, 1950 – luvulta lähtien jalostuksessa käytetyistä matadori-yksilöistä ja suhteellisen pienestä populaatiosta johtuen. Kokonaisuutena arvioiden vinttikoiralinjan vaikutus Pohjoismaiden ja samalla myös Suomen pointteripopulaatiossa lienee tälläkin hetkellä kuitenkin kettukoiralinjaa merkittävämpi.

2.2.2 Pohjoismainen pointteripopulaatio

Suomalainen pointterikanta on 1930 – luvulta alkaen nykypäiviin saakka perustunut hyvin voimakkaasti pohjoismaisen jalostusaineuksen käyttöön. Jalostusyksilöiden tuonnit pohjoismaiden ulkopuolelta ovat olleet vähäisiä. Pohjoismaihin onkin syntynyt 1920 – luvulta alkaen oma pointterikantansa, jossa vielä 1950 – luvulle saakka alkuperäiset kettukoira – ja vinttikoiralinjat toimivat jalostusvalintojen taustalla. Voimakkaimmin kettukoira-linjan perimästä pitivät kiinni tanskalaiset ns hertha-linjan pointterikasvattajat.

Luonnon lakien mukaisesti jalostustyössä otetaan sieltä, missä on rodun kehittymisen kannalta annettavaa. Pointterijalostuksen kannalta Suomen pointterikanta oli antajan roolissa pohjoismaissa erityisesti 1910- luvuilla. Vastaavasti 1920 – luvulla Suomalaista pointterikantaa täydennettiin jalostusyksilöiden tuonnilla erityisesti Tanskasta. Yksi näistä tuonneista oli muita merkittävämpi. Tanskasta tuotettu kettukoira- linjainen uros Plaisir ja sen jälkeläiset yhdistettynä uudelleen herätettyyn Diarmid-linjan jälkeläisiin (erityisesti Blackwood Kaioksen jälkeläiset) päätti viimeistään vinttikoiralinjan dominoivan vaikutuksen Suomen pointterikannassa. Pohjoismainen pointterikanta on kiihtyvällä vauhdilla 1950 – luvulta alkaen toiminut pointterijalostuksen alueellisena kokonaisuutena. Ainakin jossain määrin voitaneen pohjoismainen pointterikanta mieltää omaksi linjakseen pointterijalostuksessa.

2.2.3 Nykyinen Suomalainen pointterikanta

1950 – luvulta lähtien ei voida enää puhua Suomen pointterikannassa jostain tietystä linjasta tai joidenkin yksilöiden dominoivasta vaikutuksesta. Linjat ja perimät ovat sekoittuneet vähintään pohjoismaisella tasolla. Luonnollisesti ajoittain tällaisia, jopa matador-uroksen asemaan nousseita, loistavia yksilöitä on esiintynyt, mutta niiden vaikutus pointterikantaamme on jäänyt lyhytaikaiseksi. Tämä lienee tervettä kehitystä, koska Diarmid-linjan tyyppisessä dominoinnissa ja pitkälle viedyssä sukusiitoksessa on myös suuret riskinsä.

Edellä mainituista syistä johtuen pohjoismaisella pointteripopulaatiolla ei liene kovin paljon annettavaa, jos tavoitteena on uusien ominaisuuksien jalostaminen pointteriemme perimään tai joidenkin epätoivottavien ominaisuuksien sammuttaminen. Eri asia sitten on tarvitsemeko mitään uutta.

Ovatko nykyiset pointterikannassamme esiintyvät periytyvät ominaisuudet riittävät? Onko jalostuksellisenä haasteena ainoastaan ominaisuuksien säilyttäminen nykyisellä tasolla? Kysymyksiin voivat vastata vain pointteriharrastajat. Vastaukset ohjaavat sitten myös jalostustyön suuntaa ja keinovalikoimia.

3 JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA

Finska Kennelklubbens Hönshundssektion perustettiin v 1901. Se on Pohjoismaiden vanhin rotujärjestö. Kanakoirakerho ry syntyi vuonna 1935 Suomen Kennelliiton alaisuuteen lähinnä suomenkielisten harrastajien toimesta, mutta rotujärjestöt yhdistyivät v. 1983 siten, että kaikki Kanakoirakerho ry:n jäsenet liittyivät Hönshundssektionen ry:n jäseniksi. Tämän jälkeen Kanakoirakerho ry lakkautettiin. Englantilaisten kanakoirien rotujärjestö on nykyisin nimeltään Kanakoirakerho-Hönshundssektionen ry.

Kerho järjestää kenttä-, tunturi- ja metsäkokeita ja kouluttaa englantilaisten kanakoirien koetuomareita. Kerho osallistuu ulkomuototuomarien kouluttamiseen antamalla rotujaan koskevan erikoiskoulutuksen ja järjestämällä rotujensa ulkomuototuomareille jatkokoulutus- ja neuvottelutilaisuuksia. Kerho järjestää vuosittain yhden koiranäyttelyn englantilaisille kanakoirille.

Toiminnan tehostamiseksi on perustettu kullekin rodulle rotujaokset, jotka järjestävät koulutuspäiviä ja omia yleensä kyseiselle rodulle rajattuja kilpailuja. Kerhon muusta koe- ja kilpailutoiminnasta huolehtivat alueelliset koe- ja kilpailutoimikunnat. Näiden lisäksi kerhossa toimivat koulutustoimikunta, julkaisutoimikunta, palkintotoimikunta, näyttelytoimikunta, vaalitoimikunta ja taloustoimikunta.

Kanakoirakerho-Hönshundssektionen ry:ssä on tällä hetkellä jäseniä kaikkiaan noin 700, joista varsinaisia jäseniä on n 400 ja loput koejäseniä. Kerho julkaisee Ekipage-lehteä ja toimittaa vuosikirjan.

4 RODUN NYKYTILANNE

4.1 Populaation koko ja rakenne

4.1.1 Yleiskuvaus

Pointtereiden lisääntymisessä ei ole esiintynyt merkittäviä ongelmia. Narttujen hedelmöittyminen on sujunut ongelmitta. Hormonihoitoihin ei ole tarvinnut turvautua. Vuosina 1971-2005 on Suomessa syntynyt 161 pentuetta, joista keskimäärin on rekisteröity 5,5 pentua / pentue. Suomeen on lisäksi tuotu pointtereita jatkuvasti lähinnä Pohjoismaista sekä ulkomuodon, että

käyttöominaisuuksien parantamiseksi. Tällä on samalla vähennetty pienen jalostusaineiston sisäsiittoisuusongelmia.

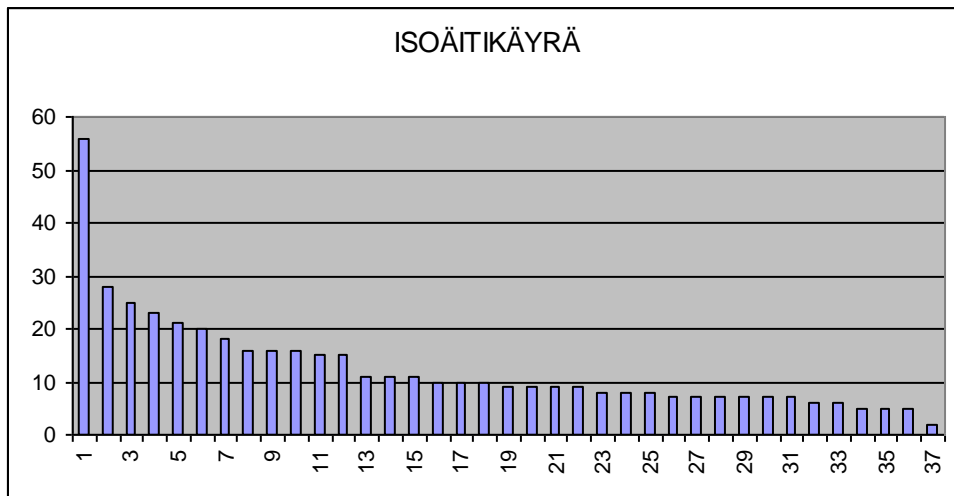
Yleisenä huolenaiheena varsinkin ns. pienissä roduissa on viime vuosina pidetty ns. matador-jalostusta. Suomen pointterikannan osalta ilmiö ei ole mikään uusi. Etenkin 1980-luvulla tämä jalostusmenetelmä oli laajasti käytössä. Tällöin eniten jalostukseen käytetyt urokset edustivat rekisteröidyistä pennuista yhdessä "poikiensa" kanssa enimmillään jopa 16-18%, mikä ylittää selvästi esim. ruotsalaisen geneetikon, Per-Erik Sundgrenin suosituksen. Hänen mukaansa yhden uroksen osuus kannasta ei saisi ylittää (yhdessä poikiensa kanssa) 5%.

Alla oleva taulukko osoittaa, että tilanne matador-jalostuksen osalta on ollut pointterikannassamme huolestuttava jo pitkään. Pienessä populaatiossa koe- ja näyttelytoiminnassa hyvin menestyneet urokset nousevatkin hyvin herkästi matador-uroksen asemaan niiden tullessa siitokseen. (Taulukko 1) Tulee myös huomioida, että mainittu 5 % - tason alittaminen edellyttää vähintään kahtakymmentä eri-isäistä pentuetta seurantajaksolla, joka meidän pentuemäärillämme tarkoittaa 3 – 4 vuoden pentuetuotosta. Kärjistettynä tämä tarkoittaa sitä, että samalla uroksella ei tulisi olla nykyisillä pentuemäärillä kuin yksi, korkeintaan kaksi pentuetta.

AJANJAKSO	I uros	II uros	III uros	IV uros	V uros
1981-83	39	13	11	9	8
1984-86	23	13	11	11	11
1987-89	20	20	13	13	12
1990-92	16	12	9	9	6
1993-95	13	10	10	8	7
1996-98	18	13	10	10	10
1999-2001	23	15	9	9	9
2002-2004	10	9	9	7	7

Taulukko 1.

Eniten siitokseen käytettyjen urosten jälkeläisten osuus prosentteina jakson aikana rekisteröityjen koirien määrästä.

Taulukko 2.

Taulukossa ovat mukana urokset, joilla on Suomessa rekisteröityjä lastenlapsia Neljä eniten lastenlapsia omistavaa urosta ovat:

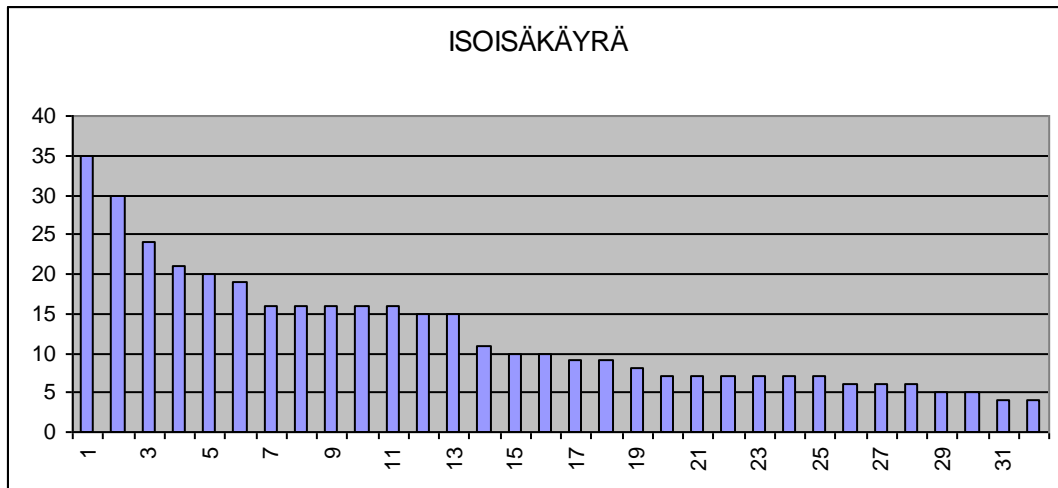
Tobias Raj (Black Luckys Papageno/Jämtens Liz) 35kpl

Saidi Octopus (Varlets Robert / Mokido`s Devil) 30kpl

Uskon Pikkumusta (Jämtens Pe / Tegewes Unica) 24kpl

Aukian Crystal Speck (Golden Game / Lakinpellon Sissy-Simone) 21kpl

Taulukko kuvaa hyvin kohdassa 4.1.1. esitettyä tilannetta, jossa kerrotaan hyvin menestyneen uroksen vaikutusta jalostukseen. Kaavion pylväiden pitäisi olla saman pituisia, jotta tilanne olisi hyvä. (Tiedot on saatu KoiraNet-tietokannasta).

Taulukko 3.

Taulukossa 3 ovat mukana nartut, joilla on Suomessa rekisteröityjä lastenlapsia Neljä eniten lastenlapsia omistavaa narttua ovat:

MOKIDO`S DEVIL (Söndermosens Paw / Klitrosens Felicia) 56kpl

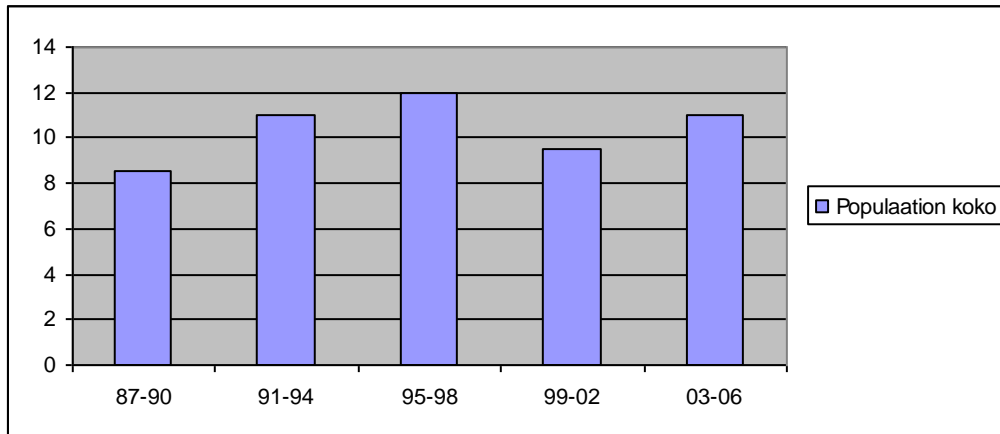
AV RABELUGN FRILLAN (Bogas Ambassa Deur / Av Rabelugn Decca) 28kpl

LAKIANPELLON ULPU (Lakianpellon Safir / Lakianpellon Presto) 25kpl

AUKIAN ALLY (Sooty Chimney / Lakianpellon Paletti) 21kpl

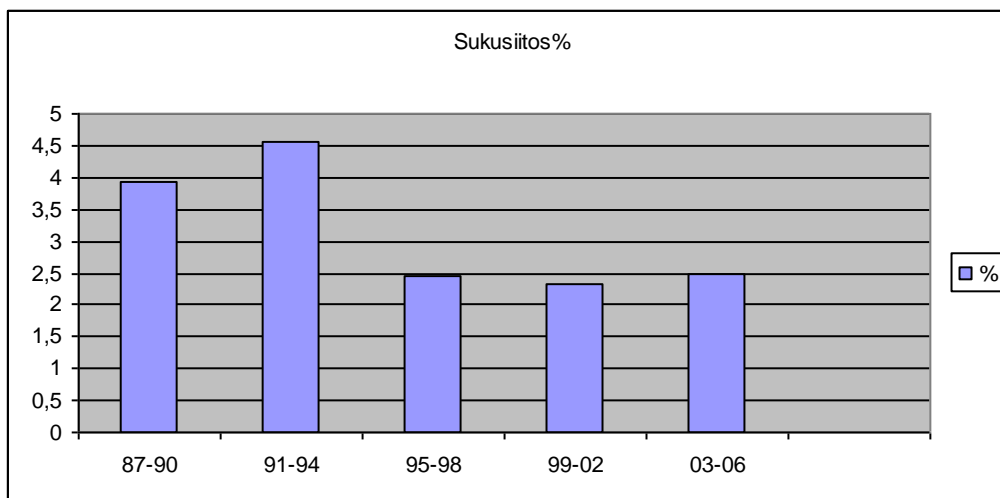
Mokido`s Devil on isoisä taulukossa toiseksi eniten lastenlapsia omistavan Skaidi Octopussin emä. Tälläinen tilanne muodostuu pienessä populaatiossa herkästi, ja sitä on pyrittävä välttämään.

(Taulukon tiedot on saatu KoiraNet-tietokannasta).

Taulukko 4 Tehollinen populaatiokoko sukupolvittain vuosina 1987- 2006

Tehollista kannan kokoa voidaan arvioida usealla tavalla. Tavallisimmin se lasketaan kaavasta $N_e = 4 * N_m * N_f / (N_m + N_f)$, jossa N_m on siitokseen käytettyjen urosten ja N_f narttujen lukumäärä ja N_e tehollinen populaatiokoko. Tämä kaava antaa huomattavia yliarvioita, sillä se kuvaa niin sanottua ideaalipopulaatiota. Yllä olevassa taulukossa näkyy käytettyjen urosten ja narttujen määrä sukupolvea kohden. Sukupolven pituudeksi on otettu neljä vuotta. Vaikka edellä mainitulla kaavalla laskettu tehollinen populaatiokoko on todennäköisesti huomattavasti todellista suurempi, voidaan todeta, että kehityssuunta on jatkunut tasaisena ja on erittäin herkkä häiriöille. (Tiedot on saatu KoiraNet-tietokannasta).

Taulukko 5

Taulukko 5 kuvaa sukusiitos prosenttia keskiarvolla neljän vuoden aikajaksolla. Tämän taulukon mukaan jalostus työssä on osattu varoa liian ahtaita yhdistelmiä.

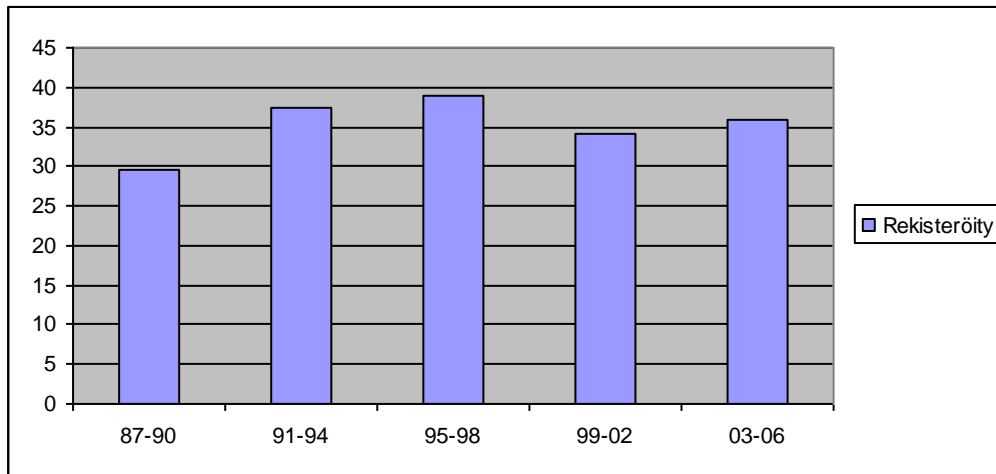
Sukusiitoksen järkevä kokeileminen edellyttäisikin, että käytettäisiin suurta ja hyvin tunnettu koiramateriaali. On syytä muistaa, että tiukastikin sukusiitetty yksilö pystyy joka tapauksessa antamaan jälkeläisilleen vain puolet perimästään, jolloin mahdolliset edulliset homotsygotia- tilanteet murtuvat. Jatkettu sukusiitos johtaa useimmin sellaisiin ongelmiin kuin lisääntymisvaikeudet, pienet pentueet, pentukuolleisuus, epilepsia tai epämääräinen elinvoiman heikentyminen yms. riippuen siitä mitä heikon perimän aluetta sukusiitoksella sattumalta on ikään kuin korostettu. Sukusiitos ei tuo haitallisia tai sairausgeenejä koirakantaan, mutta se kaivaa niistä jotkut sattumanvaraisesti esiin ja yleistää linjassa. (Taulukon tiedot on saatu KoiraNet-tietokannasta).

4.1.2 Pointterin yleisyys Suomessa

Rodun yleisyyden kehittymiseen liittyvää seuranta vaikeuttaa se, että läheskään kaikkia syntyneitä pentuja ei ole aiemmin rekisteröity. Nykyään kasvattajasitoumuksen mukaisesti kaikki pentueen elossa olevat pennut on rekisteröitävä. Tilastotiedot eivät tästä syystä ole kovin luotettavia rodun yleisyyden kuvaamisessa eri aikakausina.

Alkuvuosikymmeninä rotukirjaan ilmoitettiin yleensä vain ne koirat, jotka olivat osallistuneet kokeisiin tai näyttelyihin. Finska Kennelklubbens Stambok, Band I sisältää tiedot 29:stä pointterista. Jatkossa lukumäärä pysytteli jokseenkin samalla tasolla. Kuitenkin tiedetään, että pelkästään yhdestä maineikkaasta yksilöstä (pu Black Arrowista F.K.S. 1319VI) otettiin 18-19 pentuetta muutaman vuoden sisällä. Vain pieni osa näistä pennuista on ilmoitettu rotukirjaan.

Vailla dokumentaarista pohjaa voidaan olettaa, että pointteri oli maassamme syntyneinä pentueina mitattuna yleisin ehkä 1910 – 1920 luvulla. Karsinta jo pentuvaiheessa oli tuolloin tavattoman voimakasta. Todellinen jalostuskanta on ollut Suomessa jo 1930-luvulta lähtien varsin vakiintuneella tasolla. Viimeisen 20 vuoden aikana rekisteröinnit ovat pysytelleet edelleen vuosittain n. 30-35 yksilön tasolla (Taulukko 6) Nykyiseksi kannaksi arvioidaan n 150 - 200 yksilöä.

Taulukko 6 Rekisteröinnit 1987-2006

4.1.3 Pointterin yleisyys muissa maissa

Skandinaviassa pointtereiden määrä on pysytellyt viimeiset vuosikymmenet samalla tasolla.

Ruotsi	161
Tanska	180
Norja	300
Suomi	35

Taulukko 7. Pointtereiden keskimääräiset rekisteröintimäärät 1980-2005.

Rodun kotimaan Englannin rekisteröinnit eivät ole tiedossa, mutta mannermaalla kanakoiraharrastus on saavuttanut eräissä maissa vankan aseman ja pointteri on rotuna suosittu. Tämä näkyy myös rekisteröintimäärissä. Esimerkiksi Italiassa rekisteröidään vuosittain n 7500 ja Ranskassa n 2000 pointteria.

4.2 Pointterin luonne ja käyttöominaisuudet

Pointteri on metsästyskoira, joka kuuluu 1.1.1995 alkaen FCI:n ryhmään 7 (kanakoirat). Sitä käytetään niin avoimessa kuin peitteisessäkin maastossa metsästettäessä. Pointterin tulee riistaa etsiessään olla nopea ja kestävä, hakea ensisijassa ilmavainulla pää korkealla, tarmokkain, suoraviivaisin luovein löytääkseen lähimmän riistalinnun. Sen tulee haussa käyttää tuulta hyväkseen. Suurta metsästysintoa sen tulee ilmentää hännänliikkein. Seisonnan tulee olla selkeä ja kohdistua suoraan lintuun. Linnulle etenemisen tulee tapahtua

määrätietoisesti ja halukkaasti, mutta silti täysin ohjaajan hallinnassa. Pointterin tulee noutaa ammuttu riista ohjaajalleen. Luontainen säestystaipumus toisen koiran seisonnalle on arvostettava ominaisuus, samoin kuin peitteisessä maastossa tehty tiedotus.

Luonne: avoin, ystävällinen ja tasapainoinen. Suoriutuakseen tehtävästään, pointterin tulee olla luonteeltaan tasapainoinen ja hyvähermoinen. Sen tulee mielellään vastaanottaa ja sietää asiallista koulutusta. Vihainen pointteri on nykyisin harvinaisuus. Sen sijaan esiintyy jonkin verran arkuutta, joka ilmenee lähinnä varovaisuutena vieraan ihmisen tai koiran lähestyessä sekä lukkiutumisenä koulutustilanteessa.

Käyttöominaisuuksien säilyttämisen ja edelleen kehittämisen kannalta on huolestuttavaksi kysymykseksi noussut nykyisen pointterikannan jakautuminen raskarakenteisiin ja kevyempi-linjaisiin jalostusyksilöihin. Kyseessä on täysin erilainen tilanne, kuin 1800-luvun lopulla risteyttämällä syntyneiden kettukoira- ja vinttikoiralinjojen osalta. Tuolloin pyrittiin kehittämään eri koirarotuja risteyttämällä samoja ominaisuuksia. Tavoitteena oli alkuperäisen käyttötarkoituksen, metsästys, mukaisten ominaisuuksien kehittämiseen.

Tilanne on nykyisin tyystin erilainen. Nykyiset toisistaan poikkeavat jalostuslinjat perustuvat samaan geneettiseen perimään, mutta jalostusvalinnoin jalostusyksilöiden genotyyppi on saatettu toisistaan merkittävässä määrin eriyväksi. Alkuperäisen käyttötarkoituksen kannalta ongelmallista on, että isokokoisia pointtereita jalostetaan usein pelkästään ulkomuodon kehittämiseen liittyvistä lähtökohdista. Tällöin koiran jalostusarvon osoittamista käyttökokeissa ei pidetä tarpeellisena. Käyttölinjaisten pointtereiden osalta koe- ja näyttelysäännöt estävät tällaisen yksipuolisen joidenkin ominaisuuksien korostamisen. Käyttökokeisiin osallistumisen edellytyksenä on koiran esittäminen näyttelyssä, jolloin ulkomuotoon ja rakenteeseen liittyen mahdolliset jalostusyksilöt kyetään varmuudella arvioimaan.

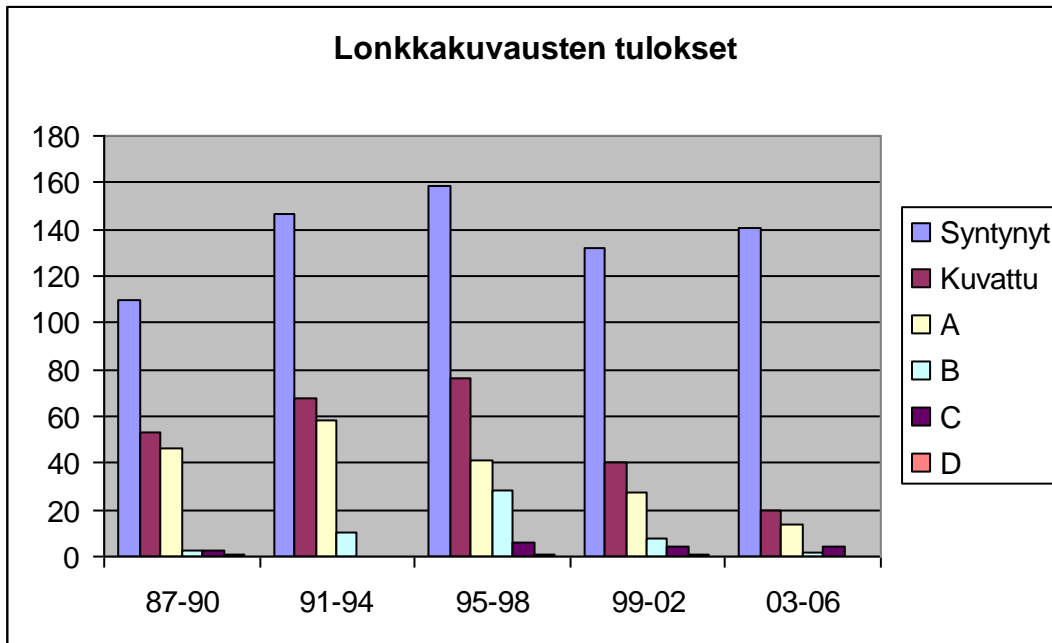
4.3 Terveys

4.3.1 Yleiskuvaus

Suomessa ja koko Skandinaviassa pointteri terveys tilanne on tällä hetkellä hyvä, tosin kaikkia sairauksia ei ole tilastoitu Periytyvistä sairauksista pahin on lonkkadysplasia.

Eniten viime vuosina keskustelua herättänyt sairaus kanakoirilla on lonkkadysplasia. Norjassa ja Ruotsissa pointtereilla HD (hip dysplasia) esiintyy n 7-8% kuvatuista, Tanskassa 6-7 % ja Suomessa pitkän aikavälin keskiarvona n 4-5 %. Huolestuttavana piirteenä on todettava, että vuosina 1995 - 2004 Suomessa kuvatuista pointtereista keskimäärin 18% :lla esiintyi jonkin asteinen HD. Erityisesti vuodet 2000 ja 2004 olivat murheellisia. Tulee tietenkin muistaa, että tilastoitu tulos koskee vain suppeaa otosta pointterikannastamme. Toisaalta merkittävä osa näistä kuvatuista on yksilöistä, joita on suunniteltu käytettävän

siitokseen (vrt pevisa määräys / pakollinen lonkkakuvauslausunto). Tilaston suppean otannan vuoksi tilasto uskottavuus kärsii, jalostustoimikunnan tulee kehittää menetelmä millä saataisiin suurempi koira määrä kuvattua.

Taulukko 8: Suomessa vuosina 1987- 2006 pointtereiden kuvaustulosten jakaumat

Osteochondrosis dissecans-tautia ei ole todettu rodussa juuri lainkaan. Yksittäisiä hännän nikama-anomaliaita on tavattu muutaman vuoden välein. Perinnöllisiä silmänsairauksia ei ole havaittu. Vuosisadan alkupuolella esiintyi varsin sisäsiitteisessä kannassa jonkin verran harmaakaihia.

Purentavika, napatyrä, epilepsia, furunkuloosi ja piilokiveksisyys ovat harvinaisia. Tällaisten yksilöiden käyttöä jalostukseen kehoitetaan välttämään.

4.3.2 PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet

Pointterin 1.1.1995 alkaen voimassa olleeseen PEVISA - ohjelmaan on perinnöllisistä vioista ja sairauksista sisällytetty ainoastaan lonkkadysplasia. Valvonta toteutetaan lonkkakuvauslausuntojen perusteella. Voimassaolevan ohjelman mukaisesti pentueen vanhemmista tulee olla lonkkakuvauslausunto. Ohjelma ei sisällä kuvaustuloksiin sidottuja jalostusrajoituksia.

Kanakoirakerho – Hönshundssektionen ry:n pointtereiden jalostustoimikunta on hyväksytyn PEVISA-ohjelman lisäksi antanut suosituksen, jonka mukaan sellaista koiraa, jonka lonkat ovat aste C tai huonompi, ei tulisi käyttää siitokseen. Jalostukseen ei tulisi myöskään käyttää sellaisen pentueen radiologisesti tervettä koiraa, jonka sisaruksista useammalla kuin yhdellä on todettu HD aste C tai tätä huonommat lonkat.

4.3.3 Muut Suomessa rodulla todetut merkittävät sairaudet

Suomessa todetuista sairauksista ainoastaan lonkkanivelen dysplasiasta on tilastoitua tietoa olemassa, muista sairauksista ilmenee yksittäisiä tapauksia.

4.4 Ulkomuoto

4.4.1 Rotumääritelmä

FCI:n 24.6.1987 hyväksymä voimassa olevan rotumääritelmän suomennos on liitteenä 2. SKL-FKK on hyväksynyt kyseisen rotumääritelmän suomennoksen 3.3.1994.

Muissa pohjoismaissa käytetään rotumäärittelyssä Pohjoismaiden kennelunionin (Nordisk Kennel Union, NKU) tekemää täsmennystä pointterin mittoihin. NKU on kennelliittojen välinen keskustelufoorumi, jolla ei ole päätösoikeutta, joten tältä osin täsmennykset tulee ymmärtää lähinnä jalostussuosituksina.

	FCI	NKU
Urokset		63 – 69 cm 60 – 64 cm
Nartut	61 – 66 cm	57 – 61 cm

Kyseisiä täsmennyksiä on sovellettu myös Suomessa pointterijalostuksessa. Suomen Kennelliitto on käsitellyt Pohjoismaiden kennelunionin tekemää täsmennystä kanakoirakerhon pointterijaoksen aloitteesta vuonna 2004. Vastauksessaan kennelliitto totesi yksiselitteisesti Suomessa noudatettavan FCI:n virallisia rotumääritelmiä, mukaan lukien rotumääritelmässä olevia mittoja.

4.4.2 Yhteenveto näyttelytuloksista

Ulkomuodollisesti pointterikantamme on näyttelytulosten perusteella korkeatasoista. Lähes 30 % näyttelytuloksista asettuu seurantajaksolla erinomaiseksi tai erittäin hyväksi. Oheisessa taulukossa esiintyy vain sellaiset pointterit, joilla on historiassaan merkintä koeosallistumisesta (koepalkinto ei edellytyksenä).

AJANJAKSO	osall. määrä	Erinomainen	Erittäin hyvä	Hyvä	Tyydyttävä	Hylkäävä
1997	36	6	26	20	4	
1998	51	9	28	21	4	1
1999	39	16	31	18	3	
2000	42	17	34	18	2	
2001	39	22	40	15	1	1
2002	37	15	30	13	1	1
2003	28	15	13	11	2	4
2004	40	11	13	21	13	4

Selite:

Osall. määrä = Näyttelyihin osallistuneet koirat

Arvostelut = Kyseisten koirien eri näyttelyissä yhteensä saavuttamat arvioinnit.

5 YHTEENVETO AIEMMAN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA

5.1 Perusteet

Pointtereiden ensimmäinen PEVISA-ohjelman perustana toimiva englantilaisten kanakoirien yhdistetty JTO on hyväksytty Kennelliitossa kanakoirakerhon esityksestä vuonna 1984.

Kyseisen Jalostustoimikunnan työohjeksi täsmennetty JTO on liitteenä 3.

Pointtereiden jalostusta on tähän hetkeen asti ohjattu KKK-HHS ry:n vuosikokouksessa 1997 hyväksytyn ja Kennelliitossa 1998 vahvistetun JTO 1997-2002 mukaisesti. Samoja periaatteita noudattaen on jatkettu kaudella 2003-2004, ja samassa yhteydessä valmisteltu nyt esitettävä jalostuksen tavoiteohjelma.

5.2 JTO:n toteutus 1997 – 2004

Yleisesti ottaen asetetut tavoitteet saavutettiin ainakin osittain ja pointtereiden jalostus on kehittynyt seurantajakson lopulla vuonna 1997 asetettujen tavoitteiden suuntaisesti.

Matador – jalostus ei ole vähentynyt suunnitelman mukaisesti, vaan on kasvanut aina, kun hyvin menestynyt uros tulee jalostukseen. Myöskään lonkkadysplasia tilannetta ei kyetty hallitsemaan seurantajakson lopulla. Todellista HD tilannetta ei tiedetä, koska kuvattujen ja tarkastettujen määrä on vähäinen.

Seurantajakson loppupuolella toteutettiin useita yhdistelmiä, jossa pariutettiin kevytrakenteinen ja raskasrakenteinen pointteri. Jälkeläisseuranta tulee osoittamaan vasta myöhemmin mitä vaikutuksia näillä yhdistelmillä on pointterikantaamme. Näiden yhdistelmien pentujen käyttöominaisuudet tulisi voida arvioida käyttökokeissa, että voimme varmistua näiden jalostusyksilöiden käyttökelpoisuudesta myös tulevien pointterisukupolvien osalta. Pointterin käyttöominaisuudet ovat pysyneet seurantajakson aikana korkealaatuisina. Erityisesti linnunlöytökyky ja lintujen käsittelyn osalta Suomalainen pointterikanta on säilyttänyt hyvin ominaisuutensa. Myös koirien koulutettavuus on hyvä, mikä osoittaa koirien hermorakenteen olevan edelleen kunnossa.

Tavoite	Toimenpide	Tulos
<p>1. Luonne- ja käyttöominaisuudet</p> <p>1.1 Epävarmojen, pelokkaiden, aggressiivisten ja paukkuarkojen yksilöiden määrän vähentäminen entisestään.</p> <p>1.2 Käyttöominaisuuksien ylläpitäminen korkealaatuisina, erityisesti linnunlöytö- ja käsittelykyvyn osalta.</p> <p>1.3 Raskarakenteisten yksilöiden käytön rajoittaminen jalostuksessa jalostuksen kokonaistavoitteiden kannalta epätarkoituksenmukaisena</p>	<p>Näyttely- ja metsästyskokeiden tulosten seuranta vuosittain</p> <p>Näyttely- ja metsästyskokeiden tulosten seuranta vuosittain. Kasvattajapäivien yhteydessä toteutetut keskustelut.</p> <p>Jalostusneuvonta</p>	<p>Näitten yksilöitten määrä on vähentynyt</p> <p>Käyttöominaisuudet ovat pysyneet korkealaatuisina</p> <p>Näistä yhdistelmistä ei ole päästy täysin eroon</p>
<p>2. Terveys</p> <p>2.1 HD-statuksen pitäminen alle 5 %</p> <p>2.2 Tuontikoirien mukana mahdollisesti tulevien uusien perinnöllisten sairauksien leviämisen estäminen</p>	<p>HD-tulosten taulukointi vuosittain</p> <p>Jalostusneuvonta Jälkeläisseuranta</p>	<p>HD- tilanne ei ole pysynyt alle 5%</p> <p>Tämä on osittain epäonnistunut</p>
<p>3. Ulkomuoto</p> <p>3.1 Kokonaistavoitteena ulkomuodon parantaminen tyyppinä nykyisestä (1996).</p> <p>3.2 Rungon neliömäisyyden vähentäminen. Tavoitteena sopusuhtainen rakenne (urokset lyhyempiä kuin nartut)</p> <p>3.3 Eturaajojen kulmausten parantaminen</p> <p>3.4 Pään linjojen parantaminen (erityisesti kuonon pituus ja koveruus)</p>	<p>Näyttelytulosten seuranta, tuomareiden koulutukseen osallistuminen.</p> <p>Jalostusneuvonta ja näyttelytuomareiden koulutus</p> <p>Jalostusneuvonta ja näyttelytuomareiden koulutus</p> <p>Jalostusneuvonta ja näyttelytuomareiden koulutus</p>	<p>Toteutunut osittain</p> <p>Toteutunut osittain</p> <p>Ei toteutunut</p> <p>Ei toteutunut</p>

6 JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA STRATEGIAT

6.1 Visio

Pointterin alkuperäistä käyttötarkoitusta ei ole rotujärjestön näkökulmasta tarpeen lähitulevaisuudessa uudelleen arvioida tai muuttaa. Rodun kehittäminen käyttökoirasta seurakoiramaiseen suuntaan ei ole rodunjalostukselle vaatimuksia asetettavien ympäristövaikutusten näkökulmasta perusteltua. Pointterin käyttö Suomessa metsästyskoirana ei ole uhattuna metsästyslainsäädännön tai muiden käyttöedellytysten kannalta tarkasteltuna. Metsästyskoetoiminnan laajuus ja toteuttamisedellytykset ovat myös jalostusyksilöiden käyttöominaisuuksien todentamiseksi Suomessa täysin riittävät.

Pointterin alkuperäinen käyttötarkoitus on rodunjalostuksessa hämärtymässä. Nykyisiin pointterikantoihin on ilmaantunut alkuperäisestä rodun käyttötarkoituksesta poikkeava isokokoinen pointterin genotyyppi. Mainittu linja on syntynyt yksipuolisesti ulkomuotoon liittyviä ominaisuuksia korostavilla jalostusvalinnoilla. Metsästyskäyttöön nämä koirat ovat ilmeisen raskarakenteisia ja niiden käyttöominaisuuksien tasoa voimme vain arvailla, koska näitä yksilöitä ei tyypillisesti esitetä käyttökokeissa. Kehitys on voimistunut 1980-luvulta alkaen ja on rodun alkuperäisen käyttötarkoituksen kannalta ilmeisen vahingollinen. Selkeätä syytä kuvattuun kehitystrendiin on vaikeaa yksilöidä.

Rodunjalostuksessa tulee edelleen keskittyä ensisijaisesti alkuperäisen rodun käyttötarkoituksen mahdollistavien pointterin luonne- ja käyttöominaisuuksien säilyttämiseen ja edelleen kehittämiseen. Populaation kokoon ja rakenteeseen, terveyteen sekä ulkomuotoon liittyvien jalostustavoitteiden tulee tukea tätä jalostuksen kokonaistavoitetta mahdollisimman tehokkaasti.

6.2 Rotujärjestön tavoitteet (jalostustavoitteet)

6.2.1 Populaation koko ja rakenne

Osa-alue on jalostuksen kokonaistavoitetta tukeva ja kytkeytyy voimakkaasti myös järjestötoiminnan toteuttamiseen.

Populaation koko ja rakenne on edelleen epätydyttävä. Seurantakaudella pyritään saavuttamaan seuraavat tavoitteet:

1. Käytettävissä olevan kannan kasvattaminen nykyisestä n 150 – 200 kpl yksilöstä tasolle 200 – 250 kpl
2. Matadori-jalostuksen haitallisten vaikutusten vähentäminen. Tavoitetaso 5 – 10 % max / pennuista / yksi uros / seurantajakso (noin 4-5 vuotta)

Osa-alue muodostaa rodunjalostuksen keskeisimmän tavoitealueen.

Edellisen seurantakauden tavoitteet osittain tarkennettuna ovat edelleen relevantteja. Seurantakaudelle 2006 – 2010 asetetaan seuraavat tavoitteet:

1. Linnunlöytökyvyn, lintujen käsittelyvarmuuden sekä koirien yleisen käsiteltävyyden ja koulutettavuuden kehittäminen. Arvioidaan metsästyskokeiden tulosseurannan perusteella. Tavoitteena nostaa palkitsemisprosentti seurantakaudella tasolle 20 – 25 % palkittuja / koestartit (nykyinen 17-20 %)
2. Epävarmojen, pelokkaiden, aggressiivisten ja paukkuarkojen yksilöiden määrän vähentäminen entisestään. Tavoitetaso alle 5 % / kanta / seurantajakso (4-5 vuotta). Todentaminen näyttely- ja koekertomusten perusteella.
3. Käyttöominaisuuksien degeneroitumisen estäminen Suomen pointterikannassa

6.2.2 Terveys

Osa-alue on kokonaisrodunjalostuksen keskeisimpiä tavoitteita tukeva.

1. Lonkkadysplasiaprosentin pitäminen alle 7 %:ssa kuvatuista
2. HD - kuvausten määrän kasvattaminen jakson aikana puolta suuremmaksi.
3. Estetään uusien perinnöllisten sairauksien vakiintuminen kantaan.

6.2.3 Ulkomuoto

Käyttöominaisuuksia suoranaisesti tukevana osa-alue on rodunjalostuksen toiseksi tärkein tavoitealue

Edellisen seurantakauden tavoitteet osittain tarkennettuna ovat edelleen relevantteja. Uutena haasteena pyrkiä myötävaikuttamaan Pohjoismaisen Kennelunionin kokosuositusten käyttöönottoa pointterin rotumääritelmässä. Kyseinen kokosuositus tukee FCI:n nykyistä rotumääritelmää paremmin jalostustyön tavoitteita.

Seurantakaudelle 2006 – 2010 asetetaan seuraavat tavoitteet:

1. Rungon neliömäisyyden vähentäminen
2. Pään linjausten kehittäminen
3. Eturaajojen kulmausten parantaminen
4. Myötävaikuttaminen pointterin rotumääritelmän tarkentamiseen säkäkorkeuden osalta

6.3 Rotujärjestön strategia

Keinot asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi on määritelty oheisessa taulukossa

Tavoite	Lyhyt aikaväli (2006 – 2007)	Pitkä aikaväli (2010 mennessä)
1. Populaation koko ja rakenne 1.1. Kannan kasvattaminen 1.2. Matador - jalostuksen vaikutusten vähentäminen	Edellytykset pentuemäärien kasvattamiseen harrastajien määrää lisäämällä Jalostusneuvonnan kautta yksittäisen uroksen jälkeläismäärän rajoittaminen ja jalostusyksilöiden tuontien jatkaminen (jalostusneuvonta myös ulkomaisten, lähinnä pohjoismaisten urosten käytön osalta) Suositus: Yksittäisen uroksen jälkeläismäärä ei saa ylittää 10 % kokonaispopulaatiosta . Nykyisillä pentuemäärillä = max 2 pentuetta / uros / 4 v	Rekisteröintien nosto tasolle 35 - 50 kpl / vuosi Jälkeläismäärien vakiominen max 5 - 10 % / seurantajakso / uros. Tarvittaessa keskimääräisiin rekisteröintimääriin suhteutettu pentuemäärän maksimin asettaminen rekisteröintimääräyksellä.
2. Luonne ja käyttöominaisuudet 2.1. Yleinen ominaisuuksien kehittäminen -> Palkitsemisprosenttien nosto 2.2. Pelokkaiden tms karsiminen kannasta 2.3. Käyttöominaisuuksien degeneroitumisen estäminen kannassa	Harrastajille suunnatun koulutustoiminnan tehostaminen, jota kautta karsitaan karkeimmat koulutusvirheet Seuranta koe- ja näyttelytulosten perusteella -> jalostusneuvonta ja avoin tiedottaminen Suositus: Arvioinnin hylätty saaneita / näyttely tai käyttökokeen laatuarvostelussa osa-alueesta huomautuksen saanutta koiraa ei tulisi käyttää siitokseen. Kasvattajapäiviin liittyen linjataan kysymys yhdistelmistä käyttölinjainen – näyttelylinjainen. Jalostuspäätökseen vaikuttaminen jalostusneuvonnan avulla	Jalostusneuvonnan kehittäminen. Pentuesuunnitelmien ja niihin liittyen yhdistelmien nykyistä täsmällisempien jälkeläisarviointien kehittäminen ja käyttöönotto. Jalostusneuvonnan kautta pyrittävä siihen, että kasvattajat hyväksyisivät periaatteen: ”Sekä pentueen isän että emän omista vanhemmista vähintään toisella on oltava tulos käyttökokeesta.”

	<p>Suositus: Koiraa, jota ei ole esitetty käyttökokeessa (edes ikäkausikokeessa), ei tule käyttää siitokseen ilman rotujärjestön hyväksyntää suunnitellusta yhdistelmästä.</p>	
<p>3. Terveys</p> <p>3.1. Lonkkadysplasiatilanteen hallitseminen</p> <p>3.2. Uusien sairauksien välttäminen</p>	<p>Nykyisen PEVISA-ohjelman mukaisesti HD-asteen palauttaminen tasolle max 5 % sairaita</p> <p>Laaditaan vuosittainen seuranta PEVISA-seurantaan liittyen.</p> <p>Suositus: Tuontikoirien taustat terveyteen liittyen selvitettävä vähintään yksilön 3:n perinnöllisyyspolveen saakka ennen käyttämistä jalostukseen.</p>	<p>HD - kuvaus määrien kasvattaminen</p> <p>Arvioidaan uudelleen seurantakauden jälkeen muodostuneiden keskiarvojen perusteella (vältetään yksittäistapauksista johtuvat virhearvioinnit)</p>
<p>4. Ulkomuoto</p> <p>4.1. Neliömäisyyden vähentäminen</p> <p>4.2. Pään linjojen kehittäminen</p> <p>4.3. Eturaajojen kulmausten kehittäminen</p>	<p>Laaditaan näyttelyarvosteluiden yhteenveto, jossa keskitytään näihin nimenomaisiin arviointialueisiin.</p> <p>Tuomarikoulutuksen tukemiseen liittyen korostetaan näiden osa-alueiden painottamista arvosteluissa.</p>	<p>Jalostusneuvonta: Pyritään välttämään rakennevirheellisten yksilöiden käyttöä jos mahdollisuus käyttää toista yksilöä käyttöominaisuuksia vaarantamatta (vrt sidoksissa kannan laajentamiseen)</p>

6.4 Uhat ja mahdollisuudet

6.4.1 Populaation koko ja rakenne

<p>Vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pieni populaatio mahdollistaa tehokkaan jälkeläisseurannan - Perinnöllisiin ominaisuuksiin ja ulkomuotoon liittyvät seikat (sekä positiiviset että negatiiviset) helposti jäljitettävissä ja tätä kautta myös karsittavissa. 	<p>Heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kotimaisten jalostusyksilöiden puute pienestä populaatiosta johtuen. Tilanne vaikeuttaa Matador-jalostuksen negatiivisten vaikutusten karsimista.
<p>Mahdollisuudet</p>	<p>Uhat</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Alkuperäisen käyttötarkoituksen mukainen harrastajavolyymin kasvattaminen - Seisovien koirien käyttö metsästyksessä mahdollisesti lisääntymässä metsästyseettisen keskustelun kautta 	<ul style="list-style-type: none"> - Sisäsiittoisuuden kasvaminen ilman jalostustuonteja - Kannan edelleen pienentyessä käyttölinjaisen Suomalaisen pointterin häviäminen
---	---

6.4.2 Luonne ja käyttöominaisuudet

<p>Vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vihaisten tai arkojen osuus kannasta vähäinen, alle 5 % - Käyttökokeessa esitetyt koirat säilyttäneet koetulosten perusteella käyttöominaisuutensa hyvin 	<p>Heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Etenemättömyys ja toisaalta puutteellinen seisontakynnys lisääntyneet -
<p>Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pohjoismaissa käytettävissä runsaasti jalostusyksilöitä aiempien jalostusvientien ansiosta - Koetoiminta riittävän laajaa käyttöominaisuuksien seuraamiseksi 	<p>Uhat</p> <ul style="list-style-type: none"> - FCI:n kokomittojen liiallinen korostaminen johtaa alkuperäiseen käyttötarkoitukseen sopimattomiin, ylisuuriin yksilöihin. - Käyttökokeessa esittämättömien koirien kasvavasta jalostuskäytöstä johtuva kannan käyttöominaisuuksien degeneroituminen virheellisten jalostusvalintojen seurauksena

6.4.3 Terveys

<p>Vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Perinnöllisten sairauksien osuus kannassa vähäinen 	<p>Heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Viime vuosina yksittäistapauksina esiintynyt lisääntyvässä määrin epileptisia oireita ja iho ongelmia (furunguloosi ?) - Kynärnivel, purenta ja varvasluuston ongelmien seuraamattomuus
<p>Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - PEVISA – ohjelman mukainen kuvauspakko edesauttaa seurantaa dysplasian osalta 	<p>Uhat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Viitteitä aiemmin harvinaisista perinnöllisistä sairauksista (kaatumatauti, harmaakaihi, kitalakihalkio jne) ilmaantunut kantaan - kuvataan ainoastaan jalostettava yksilö, jolloin kokonaiskuva kannasta mahdollisesti virheellinen

6.4.4 Ulkomuoto

<p>Vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pointterikanta yleisvaikutelmaltaan vielä suurimmaksi osaksi sopusuhtaisia ja kauttaaltaan linjakkaita - Koirat esitetään näyttelyssä suhteellisen kattavasti. 	<p>Heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Väärät pään linjat - Suorat raajojen kulmaukset
---	---

<p>Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kansainvälisellä yhteistyöllä voidaan vielä vaikuttaa rotumääritelmän muuttamiseksi paremmin huomioimaan rodun käyttötarkoituksen luomat vaatimukset - Ulkomuodon kehittämiseen käytössä olevia jalostusyksilöitä saatavissa myös tuontikoirina. 	<p>Uhat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rodun kahtiajako kasvaa myös ulkomuodon osalta - Käyttökoira - harrastajat luopuvat näyttelykänneistä, poislukien välttämätön esittäminen käyttökokeisiin pääsemiseksi
--	--

6.4.5 Yhteenvedo tärkeimmistä tekijöistä

<p>Vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pointteri toistaiseksi varsin terve rotu. perinnöllisten sairauksien osuus kannasta vähäinen - Jalostetut käyttöominaisuudet säilyneet kannassa pääosin hyvin 	<p>Heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kotimaisten jalostusyksilöiden puute pienestä populaatiosta johtuen osin pakottaa Matadorjalostukseen. - Riskitekijät jalostustyön epäonnistumisissa koskevat suurta osaa koko populaatiosta
<p>Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pohjoismaissa käytettävissä runsaasti kantaan sopivia jalostusyksilöitä aiempien jalostusvientien ansiosta - Alkuperäisen käyttötarkoituksen mukainen harrastajavolyymien kasvattaminen on mahdollista ja nykyinen metsästyseettinen keskustelu tukee näitä tavoitteita 	<p>Uhat</p> <ul style="list-style-type: none"> - FCI:n kokomittojen liiallinen korostaminen johtaa alkuperäiseen käyttötarkoitukseen sopimattomiin, ylisuuriin yksilöihin. - Käyttökokeessa esittämättömien koirien kasvavasta jalostuskäytöstä johtuva kannan käyttöominaisuuksien degeneroituminen virheellisten jalostusvalintojen seurauksena

6.5 Varautuminen ongelmiin (rotuun kohdistuvat riskit ja niihin varautuminen)

Riski	Syy	Varautuminen	Miten vältetään	Toteutuessaan merkitsee
Rodun HD-aste huononee	Jalostuksessa käytetään sairaita yksilöitä	Annetuista raja-arvoista tiedottaminen	Jalostuksessa käytetään terveitä yksilöitä (myös suvultaan)	Metsästyskelpoisuus laskee
Elinvoimaisuus heikkenee	Populaation pieni tehollinen koko	Kasvattajien valistus, soveltuvan jalostusmateriaalin tuontien kartoittaminen Ääritilanteessa mahdollisuus vieraan rodun	Käytetään nykyistäkin enemmän tuotettuja jalostusyksilöitä myös pohjoismaiden ulkopuolelta. Vieraan geenipoolin käyttö (risteytys)	Sairaudet lisääntyvät, lisääntymiskyky laskee.

		käyttöön (ei tarvetta seurantakaudella)		
Kahtiajako kasvaa	Korostetaan liikaa omaan käyttötarkoitukseen liittyviä ominaisuuksia (metsästyskäyttö / näyttelyharrastus)	Kasvattajien ja tuomareiden informointi	Huomioidaan alku- peräisen käyttötarkoituksen vaatimukset	Populaatio jakautuu kahtia, jalostus vaikeutuu ja virhevalintojen mahdollisuudet jalostustyössä kasvavat.

6.6 Toimintasuunnitelma JTO:n toteuttamiseksi

6.6.1 Keskeiset vuosittaiset toimenpiteet

Jokavuotisia toimenpiteitä ovat	2006	2007	2008	2009	2010
Kansainväliset yhteydet	Rotuesitteen laatiminen	Koulutus ulkomuodosta ja rakenteesta	PEVISA-ohjelman uusiminen	Jalostuksen tavoiteohjelman uudistaminen	Jalostuksen tavoiteohjelman uudistaminen
Rodun seuranta ja tilastointi	HD - kuvausten määrän kasvattaminen				
Rotupäivät ja rotukokoukset					
Jalostusrekisterin ylläpitäminen					
Rodun käyttö-katselmukset					

7 JALOSTUSTAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISEN SEURANTA

7.1 Tavoitteiden mukaisten strategisten toimenpiteiden toteutuminen

Rotujärjestön jalostustoimikunta on ensisijaisesti se elin, joka seuraa Pointereitten terveystilannetta sekä koe- ja näyttelytuloksia. Rotujärjestö on velvollinen huomioimaan tavoiteohjelman tavoitteet jokavuotisessa toimintasuunnitelmassaan. Laaditaan vuosittain tilastoja, joiden avulla seurataan rodun kehityksen suuntaa. Vuosikokouksen ja muiden tilaisuuksien yhteydessä pidettävien roturyhmien kokouksissa jäsenistölle tiedotetaan rodun tilasta ja kehityksen suunnasta. Toiseksi viimeisenä voimassaolovuonna tulee jalostuksen tavoiteseikoista tehdä yhteenvedot ja johtopäätökset siitä, onko päämäärä saavutettu. Näiden tietojen pohjalta korjataan seuraavan viisivuotiskauden tavoiteohjelmaa, jotta haluttu tavoite saavutettaisiin.

Jalostuksen tavoiteohjelma julkaistaan rotujärjestön internetsivulla ja se päivitetään kerran viidessä vuodessa.

8 LÄHTEET / LIITTEET

- 1. Pointterin jalostuksen tavoiteohjelma vuosille 1997-2002**
- 2. FCI:n 24.6.1987 hyväksymä pointterin rotumääritelmän suomennos**
- 3. Jalostustoimikunnan työohje vuodelta 1984**